Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 12. 1999, sp. zn. 12 To 157/99

Číslo: 57/2000

Právní věta:

Paušální částka náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 235/1997 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) náleží ke každému úkonu právní služby bez ohledu na to, že obhájce poskytoval úkony právní služby v bezprostřední časové návaznosti na stejném místě.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 14.12.1999

Spisová značka: 12 To 157/99

Číslo rozhodnutí: 57

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna obhájce

Předpisy: 177/1996 Sb. § 13 odst. 3 ve znění 235/1997 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze ke stížnosti obhájce JUDr. M. B. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 11. 1999 sp. zn. 7 T 15/99 a Krajskému soudu v Praze uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 4. 11. 1999 sp. zn. 7 T 15/99 bylo podle ustanovení § 151 odst. 3 tr. ř. rozhodnuto tak, že obhájci JUDr. M. B., advokátu AK v P., se přiznává odměna za úkony právní služby ve výši 104 850 Kč, náhrada hotových výdajů ve výši 3075 Kč, náhrada za promeškaný čas ve výši 1700 Kč, celkem částka 109 625 Kč za obhajobu odsouzeného T. Z. oproti obhájcem vyúčtované částce v celkové výši 121 275 Kč. Krácení uplatněného nároku soud vyložil v odůvodnění svého rozhodnutí.

Proti tomuto usnesení podal obhájce JUDr. M. B. v zákonné lhůtě od jeho oznámení stížnost. Namítal, že obecně nesouhlasí s tím, aby odměna obhájce za úkony provedené v jednom dni byla krácena poté, co časy jednotlivých úkonů v tomtéž dni se sečtou, a konkrétně nesouhlasí s krácením vyúčtované odměny dne 16. 7. 1998 při výslechu svědků H., Z. a K., kde dovozuje, že jde o tři úkony, nikoliv o úkony dva, jak mu byly přiznány nalézacím soudem. Dále napadá skutečnost, že mu nebyly

přiznány režijní paušály ke všem úkonům. Navrhuje proto, aby napadené usnesení bylo zrušeno a v rozsahu jeho námitek mu bylo na odměně a hotových výlohách přiznáno více, než jak rozhodl krajský soud.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že obě námitky stěžovatele jsou důvodné.

Nepochybné je, že stěžovatel poskytoval dnes již odsouzenému T. Z. právní pomoc za účinnosti vyhl. č 177/1996 Sb. Problematiku odměňování při účasti na vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení řeší ustanovení § 11 odst. 1 písm. e) cit. vyhlášky. Obecně přijatý výklad tohoto ustanovení zastává stanovisko, že dva a více vyšetřovacích úkonů v rámci maximální doby trvání jednoho úkonu stanovené vyhláškou č. 177/1996 Sb. v § 11 odst. 1 písm. e), tj. dvou hodin, se pro účely odměny obhájce posuzují jako jeden úkon právní pomoci. Toto stanovisko však neznamená, že v rámci jednoho kalendářního dne (pracovní doby jednoho dne) se sčítají čisté časy jednotlivých prováděných úkonů v rámci celého dne, a pokud tato doba nepřesáhne dobu dvou hodin, jde o jeden úkon právní pomoci. V posuzovaném případě dne 16. 7. 1998 se obhájce zúčastnil výslechů svědků H. a Z. v době od 8.00 do 10.15 hod. a téhož dne v době od 13.00 do 13.35 hod. výslechu svědka K. Z uvedeného se podává, vzhledem k délce trvání úkonů a skutečnosti, že na sebe časově nenavazují, že odměna obhájci náleží za tři úkony. V tomto směru lze odkázat pro stručnost na podrobný výklad k této problematice obsažený v rozhodnutí č. 46/1997 Sb rozh. tr.

Další otázkou, kterou řešil stížnostní soud, je otázka přiznávání paušální náhrady hotových výdajů. Vrchní soud si je vědom skutečnosti, že v této otázce neexistuje jednotná judikatura, výkladem platných předpisů pak dospěl k následujícím závěrům:

V ustanovení § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. se uvádí, že nedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce jako náhradě výdajů na vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné, činí tato částka 75 Kč na jeden úkon právní pomoci. Vzhledem ke způsobu, jakým obhájce obhajobu převzal, tedy že byl ustanoven soudem, je nepochybné, že k dohodě mezi ním a klientem na jiném způsobu hrazení těchto nákladů nedošlo. Uvedené ustanovení vyhlášky pak operuje, vzhledem k řešené problematice, se dvěma základními pojmy, tj. paušální částkou a vazbou vyhláškou stanovené částky na jeden úkon právní služby. Paušální částka je částkou zprůměrovanou, tzn. že nemusí krýt veškeré skutečně vynaložené náklady advokáta v konkrétním případě, v jiném případě skutečně vynaložené náklady může převyšovat. Neobstojí tedy podle stížnostního soudu argument, že v případě poskytování právní pomoci v jeden den na stejném místě nevznikají advokátovi skutečné další náklady ve smyslu ustanovení § 13 odst. 3 cit. vyhl. Zákonodárce pak paušální částku váže výslovně na jeden úkon právní služby. Tuto vazbu nelze podle stížnostního soudu vyložit jinak, než že ke každému úkonu právní služby je třeba přiřadit paušální částku popsanou v § 13 odst. 3 citované vyhlášky, pokud se advokát s klientem nedohodne jinak. Z tohoto důvodu má vrchní soud zato, že pokud krajský soud vycházel z jiných, blíže neuvedených úvah, postupoval v rozporu se zněním vyhl. č. 177/1996 Sb.

Nelze přehlédnout skutečnost, že řízení podle § 151 odst. 3 tr. ř. je řízením, kde odsouzený má jedinou možnost vznést proti vyúčtování námitky, a vlastním rozhodnutím ve věci by mu tato možnost byla stížnostním soudem odňata. Totéž konečně platí i pro ostatní zúčastněné strany. Z tohoto důvodu volil stížnostní soud postup podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř., napadené usnesení zrušil a uložil krajskému soudu, aby o věci znovu jednal a rozhodl, a to při respektování právního názoru stížnostního soudu (§ 149 odst. 6 tr. ř.).